

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVI 2006/32/EY,**annettu 5 päivänä huhtikuuta 2006,****energian loppukäytön tehokkuudesta ja energiapalveluista sekä neuvoston direktiivin 93/76/ETY kumoamisesta****(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)**

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO,
JOTKA

ottavat huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 175 artiklan 1 kohdan,

ottavat huomioon komission ehdotuksen,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon ⁽¹⁾,

ottavat huomioon alueiden komitean lausunnon ⁽²⁾,

noudattavat perustamissopimuksen 251 artiklassa määrättyä menettelyä ⁽³⁾,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Yhteisössä olisi ryhdyttävä toimiin energian loppukäytön tehokkuuden parantamiseksi, energian kysynnän hallitsemiseksi ja uusiutuvan energian tuottamisen edistämiseksi, sillä energian toimitus- ja jakeluedellytyksiin ei lyhyellä ja keskipitkällä aikavälillä juurikaan voida vaikuttaa muulla tavoin, kuten rakentamalla uutta kapasiteettia tai parantamalla siirto- ja jakeluverkkoa. Tällä direktiivillä siis parannetaan toimitusvarmuutta.
- (2) Energian loppukäytön tehostaminen vähentää osaltaan myös primäärienergian kulutusta sekä alentaa hiilidioksidin ja muita kasvihuonekaasupäästöjä ja täten osaltaan ehkäisee vaarallista ilmastonmuutosta. Nämä päästöt lisääntyvät edelleen, minkä vuoksi Kioton sitoumusten

täyttäminen on yhä vaikeampaa. Jopa 78 prosenttia yhteisön kasvihuonekaasupäästöistä johtuu energia-alaan liittyvästä ihmisen toiminnasta. Kuudennessa ympäristöä koskevassa yhteisön toimintaohjelmassa, josta on säädetty Euroopan parlamentin ja neuvoston päätöksellä N:o 1600/2002/EY ⁽⁴⁾, ennakoidaan, että päästöjä on vähennettävä, jotta voidaan saavuttaa ilmastonmuutosta koskevassa Yhdistyneiden Kansakuntien yleissopimuksessa vahvistettu pitkän aikavälin tavoite eli ilmakehän kasvihuonekaasupitoisuuksien vakauttaminen tasolle, joka estäisi ihmisen toiminnan vaaralliset vaikutukset ilmastojärjestelmään. Tämän vuoksi tarvitaan konkreettisia toimintalinjoja ja toimia.

- (3) Energian loppukäytön tehokkuutta parantamalla kustannustehokkaat energiansäästömahdollisuudet voidaan hyödyntää taloudellisesti tehokkaalla tavalla. Tämä energiansäästö voidaan saavuttaa energiatehokkuutta parantavien toimenpiteiden avulla, jolloin yhteisön riippuvuus tuontienergiasta vähenee. Lisäksi siirtymällä kohti energiatehokkaampaa teknologiaa voidaan edistää yhteisön innovatiivisuutta ja kilpailukykyä Lissabonin strategian mukaisesti.
- (4) Eurooppalaisen ilmastonmuutosohjelman ensimmäisen vaiheen täytäntöönpanosta annetussa komission tiedonnassa tuotiin esille energian kysynnän hallintaan koskevan direktiivin antaminen eräänä ensisijaisena ilmastonmuutokseen liittyvänä yhteisön tasolla toteutettavana toimenpiteenä.
- (5) Tämä direktiivi on yhdenmukainen sähkön sisämarkkinoita koskevista yhteisistä säännöistä 26 päivänä kesäkuuta 2003 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/54/EY ⁽⁵⁾ ja maakaasun sisämarkkinoita koskevista yhteisistä säännöistä 26 päivänä kesäkuuta 2003 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/55/EY ⁽⁶⁾ kanssa. Niissä annetaan mahdollisuus käyttää energiatehokkuutta ja kysynnänhallintaa energian lisätarjonnan vaihtoehtona ja ympäristönsuojelutarkoituksessa, jolloin jäsenvaltioiden viranomaiset voivat muun muassa järjestää uudesta kapasiteetista tarjouskilpailuja tai valita energiatehokkuutta edistäviä kysynnänhallintatoimia, joihin kuuluu myös ”valkoisten todistusten” järjestelmien soveltaminen.

⁽¹⁾ EUVL C 120, 20.5.2005, s. 115.

⁽²⁾ EUVL C 318, 22.12.2004, s. 19.

⁽³⁾ Euroopan parlamentin lausunto, annettu 7. kesäkuuta 2005 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä), neuvoston yhteinen kanta, vahvistettu 23. syyskuuta 2005 (EUVL C 275 E, 8.11.2005, s. 19) ja Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu 13. joulukuuta 2005 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä). Neuvoston päätös, tehty 14. maaliskuuta 2006.

⁽⁴⁾ EYVL L 242, 10.9.2002, s. 1.

⁽⁵⁾ EUVL L 176, 15.7.2003, s. 37, direktiivi sellaisena kuin se on muutettuna neuvoston direktiivillä 2004/85/EY (EUVL L 236, 7.7.2004, s. 10).

⁽⁶⁾ EUVL L 176, 15.7.2003, s. 57.

- (6) Tämä direktiivi ei rajoita direktiivin 2003/54/EY 3 artiklan soveltamista. Mainitun artiklan mukaan jäsenvaltioiden on varmistettava, että kaikilla kotitalousasiakkailta ja jäsenvaltioiden harkinnan mukaan myös pienillä yrityksillä on niiden alueella oikeus saada yleispalvelua eli määrätynlaatuista sähkötoimituksia kohtuullisin, helposti ja selkeästi verrattavin sekä avoimin hinnoin.
- (7) Tämän direktiivin tarkoituksena ei ole pelkästään edistää edelleen energiapalvelujen tarjontaa, vaan myös luoda tehokkaampia kannustimia kysynnän puolella. Kunkin jäsenvaltion julkisen sektorin olisi siten näytettävä hyvää esimerkkiä energiaa kuluttaviin laitteisiin, energiapalveluihin ja muihin energiatehokkuutta parantaviin toimenpiteisiin kohdistuvissa investoinneissa, ylläpidossa ja muissa kustannuksissa. Niinpä julkista sektoria olisi kannustettava ottamaan energiatehokkuuden parantamiskäytännöt huomioon investoinneissaan, poistoissaan ja toimintatalousarvioissaan. Lisäksi julkisen sektorin olisi pyrittävä käyttämään energiatehokkuutta perusteena tarjouskilpailumenettelyissä, mikä on sallittu vesi- ja energiahuollon sekä liikenteen ja postipalvelujen alalla toimivien yksiköiden hankintamenettelyjen yhteensovittamisesta 31 päivänä maaliskuuta 2004 annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2004/17/EY⁽¹⁾ ja julkisia rakennusurakoita sekä julkisia tavara- ja palveluhankintoja koskevien sopimusten tekemennettelyjen yhteensovittamisesta 31 päivänä maaliskuuta 2004 annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2004/18/EY⁽²⁾ ja mikä periaate vahvistettiin Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen asiassa C-513/99 17 päivänä syyskuuta 2002 antamassa tuomiossa⁽³⁾. Koska eri jäsenvaltioiden hallintorakenteet ovat hyvin erilaisia, eri toimet, joita julkinen sektori voi toteuttaa, olisi toteutettava tarkoituksenmukaisella kansallisella, alueellisella ja/tai paikallisella tasolla.
- (8) Julkinen sektori voi toimia esimerkkinä monella tavalla: liitteissä III ja VI lueteltujen soveltuvien toimenpiteiden lisäksi julkinen sektori voi esimerkiksi käynnistää energiatehokkuutta koskevia kokeiluhankkeita ja kannustaa työntekijöitä toimimaan energiatehokkaalla tavalla. Toivottujen kerrannaisvaikutusten saavuttamiseksi olisi joistain tällaisista toimista tiedotettava tehokkaasti kansalaisille ja/tai yrityksille korostaen samalla kustannushyötyjä.
- (9) Sähkön, maakaasun, kivi- ja ruskohiilen, lämmityksen ja joissakin tapauksissa jopa kaukolämmön ja jäähdytyksen vähittäismarkkinoiden vapauttaminen on lähes aina johtanut energian tuotanto-, siirto- ja jakelujärjestelmien tehokkuuden paranemiseen ja kustannusten alenemiseen.
- Tämä markkinoiden vapauttaminen ei ole johtanut sellaiseen merkittävään tuotteiden ja palvelujen kilpailuun, jonka tuloksena olisi voinut olla energiatehokkuuden parantuminen kysyntäpuolella.
- (10) Energiatehokkuudesta Euroopan yhteisössä 7 päivänä joulukuuta 1998 antamassaan päätöslauselmassa⁽⁴⁾ neuvosto tuki koko yhteisöä koskevaa tavoitetta, jonka mukaan energian loppukäytön intensiteettiä on parannettava vielä yhdellä prosenttiyksiköllä vuodessa vuoteen 2010 saakka.
- (11) Jäsenvaltioiden olisi tästä syystä asetettava kansallisia ohjeellisia tavoitteita energian loppukäytön tehokkuuden edistämiseksi ja energiapalvelumarkkinoiden jatkuvan kasvun ja kannattavuuden varmistamiseksi, jolloin ne myös edistävät Lissabonin strategian täytäntöönpanoa. Kansallisten ohjeellisten tavoitteiden asettaminen energian loppukäytön tehokkuuden edistämiseksi saa aikaan tehokasta synergiaa yhteisön muun lainsäädännön kanssa, jonka soveltaminen puolestaan edistää kyseisten kansallisten tavoitteiden saavuttamista.
- (12) Tämä direktiivi edellyttää jäsenvaltioiden toimintaa, ja sen tavoitteiden saavuttaminen riippuu siitä, mikä vaikutus tällä toiminnalla on energian loppukuluttajiin. Jäsenvaltioiden toiminnan lopputulos riippuu siten monista ulkoisista tekijöistä, jotka vaikuttavat kuluttajien käyttäytymiseen siltä osin kuin on kyse heidän energiankäytöstään ja halukkuudestaan panna energiansäästömenetelmiä täytäntöön ja käyttää energiaa säästäviä laitteita. Tästä syystä kansallinen energiansäästötavoite on luonteeltaan ohjeellinen eikä siihen sisälly oikeudellisesti täytäntöönpanokelpoista velvoitetta, jonka nojalla jäsenvaltioiden olisi saavutettava se, vaikka jäsenvaltiot sitoutuvatkin pyrkimään tämän yhdeksän prosentin tavoitteen saavuttamiseen.
- (13) Pyrkinessään kansalliseen ohjeelliseen tavoitteeseensa jäsenvaltiot voivat asettaa itselleen tavoitteen, joka on korkeampi kuin yhdeksän prosenttia.
- (14) Energiatehokkuuden parantamista edesauttaa tietojen, kokemusten ja parhaiden käytäntöjen vaihto kaikilla tasoilla, mukaan lukien erityisesti julkinen sektori. Jäsenvaltioiden olisi sen vuoksi tehtävä luettelo tämän direktiivin yhteydessä toteutetuista toimista ja mahdollisuuksien mukaan tarkasteltava niiden vaikutusta energiatehokkuutta koskevissa toimintasuunnitelmissa.
- (15) Kun pyritään energiatehokkuuteen teknologisten, ihmisten käyttäytymistä koskevien ja/tai taloudellisten muutosten avulla, olisi huomattavat kielteiset ympäristövaikutukset vältettävä ja yhteiskunnalliset näkökohdat otettava huomioon.

(1) EUVL L 134, 30.4.2004, s. 1, direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna komission asetuksella (EY) N:o 2083/2005 (EUVL L 333, 20.12.2005, s. 28).

(2) EUVL L 134, 30.4.2004, s. 114, direktiivi sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (EY) N:o 2083/2005.

(3) Asia C-513/99, Concordia Bus Finland Oy Ab, aiemmin Stagecoach Finland Oy Ab, vastaan Helsingin kaupunki ja HKL-Bussiliikenne (Kok. 2002, s. I-7213).

(4) EYVL C 394, 17.12.1998, s. 1.

- (16) Tarjonnan rahoittaminen ja kysynnän puolella syntyvät kustannukset ovat tärkeitä tekijöitä energiapalveluissa. Siksi rahastot, joista tuetaan energiatehokkuusohjelmien ja muiden energiatehokkuustoimien täytäntöönpanoa ja joilla edistetään energiapalvelumarkkinoiden kehitystä, voivat olla sopiva väline näiden markkinoiden syrjimättömän alkurahoituksen aikaansaamiseksi.
- (17) Energian loppukäytön tehokkuutta voidaan parantaa energiapalvelujen tai muiden energiatehokkuutta parantavien toimenpiteiden saatavuutta parantamalla ja niiden kasvattamalla.
- (18) Jotta energiansäästöpotentiaali voidaan saavuttaa tietyillä markkinasegmenteillä, joilla energiakatselmuksia ei yleensä ole kaupallisesti saatavilla, kuten kotitalouksissa, jäsenvaltioiden olisi huolehdittava niiden saatavuudesta.
- (19) Joulukuun 5 Päivänä 2000 annetuissa neuvoston päätelmissä todetaan, että energiapalvelujen edistäminen laatimalla asiaa koskeva yhteisön strategia on eräs energiatehokkuuden parantamistoimien painopistealue.
- (20) Energian jakelijat, jakeluverkon haltijat ja energian vähittäismyyntiyritykset voivat parantaa energiatehokkuutta yhteisössä markkinoimalla energiapalveluja, joissa energian loppukäyttö on tehokasta. Energiapalveluja ovat esimerkiksi sisätilojen lämpövihtyvyys, kotitalouksien lämmin käyttövesi, kylmäsäilytys, tuotteiden valmistusprosessi, valaistus ja käyttövoima. Energian jakelijoiden, jakeluverkon tarjoajien ja energian vähittäismyyntiyritysten voiton maksimointi tulee täten liittymään ennemminkin siihen, että energiapalveluja myydään mahdollisimman monelle asiakkaalle, kuin siihen, että jokaiselle asiakkaalle myytäisiin mahdollisimman paljon energiaa. Jäsenvaltioiden olisi pyrittävä välttämään kaikinlaista kilpailun vääristymistä tällä alalla, jotta voidaan taata yhtäläiset mahdollisuudet kaikille energiapalvelujen tarjoajille; ne voivat kuitenkin siirtää tämän tehtävän kansalliselle sääntelyviranomaiselle.
- (21) Ottaen täysin huomioon energia-alan markkinatoimijoita koskevat kansalliset järjestelyt ja tämän direktiivin mukaisten energiapalvelujen ja energiatehokkuutta parantavien toimenpiteiden täytäntöönpanon edistämisen, jäsenvaltioilla olisi oltava mahdollisuus määrätä energian jakelijat, jakeluverkon haltijat tai energian vähittäismyyntiyritykset tai tarvittaessa kaksi tai kaikki näistä markkinatoimijoista tuottamaan tällaisia palveluja ja osallistumaan tällaisiin toimenpiteisiin.
- (22) Kolmannen osapuolen rahoitusta koskevien järjestelyjen käyttö on innovatiivinen käytäntö, jota olisi edistettävä. Näissä järjestelyissä edunsaaja välttää investointikustannuksia käyttämällä osan kolmannen osapuolen investoinneista syntyvän energiansäästön rahallisesta arvosta kolmannen osapuolen investointi- ja korkokustannusten takaisinmaksamiseen.
- (23) Jotta verkossa siirrettävää energiaa koskevista tariffeista ja muusta sääntelystä saataisiin energian loppukäytön tehokkuuden kannalta suotuisampia, perusteettomat määrää lisäävät kannustimet olisi poistettava.
- (24) Energiapalvelumarkkinoiden edistämiseen voidaan päästä monin eri keinoin, myös sellaisin, jotka ovat muita kuin taloudellisia kannustimia.
- (25) Energiansäästötavoitteiden saavuttamiseksi toteutettavia energiapalveluja, energiatehokkuusohjelmia ja muita energiatehokkuutta parantavia toimenpiteitä voidaan tukea ja/tai ne voidaan panna täytäntöön vapaaehtoisilla sopimuksilla, joita sidosryhmät tekevät jäsenvaltioiden nimeämien julkishallinnon elinten kanssa.
- (26) Tämän direktiivin kattamien vapaaehtoisten sopimusten olisi oltava avoimia, ja niissä olisi soveltuvin osin oltava tietoja ainakin seuraavista seikoista: määrälliset ja vaihteelliset tavoitteet, seuranta ja raportointi.
- (27) Polttoaine- ja liikennealalla on suuri merkitys energiatehokkuuden ja energiansäästön kannalta.
- (28) Energiatehokkuutta parantavia toimenpiteitä määriteltäessä olisi otettava huomioon tehokkuuden parantumisen kustannustehokkaiden teknisten innovaatioiden, kuten sähköisen kaukoluennan laajamittaisella käytöllä. Tässä direktiivissä kilpailukykyisin hinnoin tarjottaviin käyttäjäkohtaisiin mittareihin sisältyvät tarkat lämpöenergiamittarit.
- (29) Jotta loppukäyttäjät voivat tehdä paremmin tosiseikkoihin perustuvia päätöksiä omasta energiankulutuksestaan, heille olisi annettava kohtuullinen määrä energiankulutusta koskevaa ja muuta asiaan liittyvää tietoa, kuten tietoa saatavilla olevista energiatehokkuutta parantavista toimenpiteistä, vertailukelpoisista loppukäyttäjien kulusjakaumista tai energiaa käyttävien laitteiden objektiivisista teknisistä tiedoista. Näihin laitteisiin voi kuulua "Factor Four" -laitteita tai vastaavia laitteita. On muistettava, että tällaista arvokasta tietoa olisi jo jossakin määrin annettava loppukäyttäjille direktiivin 2003/54/EY 3 artiklan 6 kohdan nojalla. Lisäksi kuluttajia olisi aktiivisesti kannustettava tarkistamaan omat mittarilukemansa säännöllisesti.
- (30) Kaiken tyyppistä energiatehokkuuteen liittyvää tietoa olisi levitettävä laajasti ja tarkoituksenmukaisessa muodossa asianomaisille kohderyhmille, muun muassa laskujen mukana. Tähän voivat sisältyä tiedot taloudellisista ja lainsäädännöllisistä puitteista, tiedotus- ja edistämiskampanjat sekä laajamittainen parhaiden käytäntöjen vaihto kaikilla tasoilla.

(31) Tämän direktiivin antamisen jälkeen kaikki hiilidioksidipäästöjen rajoittamisesta energiatehokkuutta parantamalla (Save) 13 päivänä syyskuuta 1993 annetun neuvoston direktiivin 93/76/ETY⁽¹⁾ olennaiset säännökset sisältyvät muuhun yhteisön lainsäädäntöön, minkä vuoksi direktiivi 93/76/ETY olisi kumottava.

(32) Jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla toteuttaa tämän direktiivin tavoitteita, jotka ovat energian loppukäytön tehokkuuden edistäminen ja energiapalvelumarkkinoiden kehittäminen, vaan ne voidaan saavuttaa paremmin yhteisön tasolla, joten yhteisö voi toteuttaa toimenpiteitä perustamissopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Kyseisessä artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä direktiivissä ei ylitetä sitä, mikä on näiden tavoitteiden saavuttamiseksi tarpeen.

(33) Tämän direktiivin täytäntöön panemiseksi tarvittavista toimenpiteistä olisi päätettävä menettelystä komissiolle siirrettyä täytäntöönpanovaltaa käytettäessä 28 päivänä kesäkuuta 1999 tehdyn neuvoston päätöksen 1999/468/EY⁽²⁾ mukaisesti,

OVAT ANTANEET TÄMÄN DIREKTIIVIN:

I LUKU

KOHDE JA SOVELTAMISALA

1 artikla

Tarkoitus

Tämän direktiivin tarkoituksena on parantaa kustannustehokasta energian loppukäytön tehokkuutta jäsenvaltioissa

- säättämällä tarvittavista ohjeellisista tavoitteista sekä mekanismeista, kannustimista ja institutionaalisista, taloudellisista ja oikeudellisista kehyksistä olemassa olevien markkinaesteiden ja markkinoiden puutteiden poistamiseksi energian tehokkaan loppukäytön tieltä;
- luomalla edellytykset energiapalvelujen markkinoiden kehittämiseksi ja edistämiseksi sekä muiden energiatehokkuutta parantavien toimenpiteiden tarjoamiseksi loppukäyttäjille.

⁽¹⁾ EYVL L 237, 22.9.1993, s. 28.

⁽²⁾ EYVL L 184, 17.7.1999, s. 23.

2 artikla

Soveltamisala

Tätä direktiiviä sovelletaan

- energiatehokkuutta parantavien toimenpiteiden tarjoajiin, energianjakelijoihin, jakeluverkon haltijoihin ja energian vähittäismyyntiyrityksiin. Jäsenvaltiot voivat kuitenkin jättää pienet jakelijat, jakeluverkon haltijat ja energian vähittäismyyntiyritykset 6 ja 13 artiklan soveltamisalan ulkopuolelle;
- loppukäyttäjiiin. Tätä direktiiviä ei kuitenkaan sovelleta yrityksiin, jotka suorittavat kasvihuonekaasujen päästöoikeuksien kaupan järjestelmän toteuttamisesta yhteisössä 13 päivänä lokakuuta 2003 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/87/EY⁽³⁾ liitteessä I lueteltuja toimintoja;
- asevoimiin vain siinä määrin kuin direktiivin soveltaminen ei aiheuta ristiriitaa asevoimien toiminnan luonteen ja ensisijaisen tarkoituksen kanssa ja yksinomaan sotilaallisiin tarkoituksiin käytettävää materiaalia lukuun ottamatta.

3 artikla

Määritelmät

Tässä direktiivissä sovelletaan seuraavia määritelmiä:

- 'energia': energia kaikissa kaupallisesti saatavilla olevissa muodoissa, mukaan luettuina sähkö, maakaasu (myös nesteytetty maakaasu), nestekaasu, kaikki lämmityksessä ja jäähdytyksessä käytettävät polttoaineet (kaukolämpö ja -jäähdytys mukaan luettuna), kivi- ja ruskohiili, turve, liikennepolttoaineet (ei kuitenkaan ilmailussa ja meriliikenteessä käytettävät polttoaineet) sekä biomassa siten kuin se on määritelty sähköntuotannon edistämisestä uusiutuviista energialähteistä tuotetun sähkön sisämarkkinoilla 27 päivänä syyskuuta 2001 annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2001/77/EY⁽⁴⁾;
- 'energiatehokkuus': suoritteen, palvelun, tavarain tai energian tuotoksen ja energiapanoksen välinen suhde;

⁽³⁾ EUVL L 275, 25.10.2003, s. 32, direktiivi sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä 2004/101/EY (EUVL L 338, 13.11.2004, s. 18).

⁽⁴⁾ EYVL L 283, 27.10.2001, s. 33, direktiivi sellaisena kuin se on muutettuna vuoden 2003 liittymisasiakirjalla.

- c) 'energiatehokkuuden parantuminen': teknisistä, ihmisten käyttäytymiseen liittyvistä ja/tai taloudellisista muutoksista johtuva energian loppukäytön tehokkuuden lisääntyminen;
- d) 'energiansäästö': säästetyn energian määrä, joka määritetään mittaamalla ja/tai arvioimalla energiankäyttö ennen yhden tai useamman energiatehokkuutta parantavan toimenpiteen toteuttamista ja sen jälkeen siten, että energiankäyttöön vaikuttavat ulkoiset olosuhteet vakioidaan;
- e) 'energiapalvelu': fysikaalinen etu tai hyöty, joka muodostuu energian ja energiatehokkaan teknologian ja/tai toiminnan yhdistelmästä, johon voi kuulua tämän palvelun toimittamisen edellyttämiä käyttö-, huolto- ja valvontatoimia, joka toimitetaan sopimuksen perusteella ja josta tavanomaisissa olosuhteissa on todettu seuraavan todennettavissa ja mitattavissa tai arvioitavissa oleva energiatehokkuuden parantuminen ja/tai primäärienergian säästöjä;
- f) 'energiatehokkuusmekanismit': hallitusten tai viranomaisien käyttämät yleiset välineet, joilla pyritään tukemaan tai kannustamaan markkinatoimijoita tarjoamaan ja ostamaan energiapalveluja ja muita energiatehokkuutta parantavia toimenpiteitä;
- g) 'energiatehokkuusohjelmat': toimet, joiden kohteena ovat loppukäyttäjistä koostuvat ryhmät ja joista yleensä seuraa todennettavissa ja mitattavissa tai arvioitavissa oleva energiatehokkuuden parantuminen;
- h) 'energiatehokkuutta parantavat toimenpiteet': kaikki toimet, joista yleensä seuraa todennettavissa ja mitattavissa tai arvioitavissa oleva energiatehokkuuden parantuminen;
- i) 'energiapalveluyritys' (ESCO): luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö, joka tarjoaa energiapalveluja ja/tai muita energiatehokkuutta parantavia toimenpiteitä käyttäjän laitteisiin tai tiloihin ja joka ottaa jonkinasteisen taloudellisen riskin näin toimiessaan. Tarjotuista palveluista suoritettava maksu perustuu (joko kokonaisuudessaan tai osittain) energiatehokkuuden parantumiseen ja muiden sovittujen toiminnallisten kriteerien täyttymiseen;
- j) 'energiatehokkuutta koskeva sopimus' (ESCO-sopimus): edunsaajan ja energiatehokkuutta parantavan toimenpiteen tarjoajan (yleensä energiapalveluyritys) välinen sopimusjärjestely, jonka perusteella kyseiseen toimenpiteeseen tehdyt investoinnit korvataan sopimuksessa sovittuun energiatehokkuuden parantumiseen suhteutettuna;
- k) 'kolmannen osapuolen rahoitus': sopimusjärjestely, johon osallistuu energiantoimittajan ja energiatehokkuutta parantavan toimenpiteen edunsaajan ohella kolmas osapuoli, joka rahoittaa toimen ja veloittaa edunsaajalta maksun, joka vastaa osaa energiatehokkuutta parantavan toimenpiteen tuloksena syntyvästä energiansäästöstä. Tämä kolmas osapuoli voi olla energiapalveluyritys;
- l) 'energiakatselmus': järjestelmällinen menettely, jolla saadaan riittävästi tietoa rakennuksen tai rakennusryhmän, teollisen toiminnan ja/tai teollisuuslaitoksen ja yksityisten tai julkisten palvelujen energiankulutuksesta ja jonka avulla voidaan tunnistaa mahdollisuudet kustannustehokkaaseen energiansäästöön ja määrittää säästön suuruus sekä jolla raportoidaan katselmuksen tuloksista;
- m) 'energiansäästöön tarkoitetut rahoitusvälineet': kaikki rahoitusvälineet, kuten rahastot, tuet, verohelpotukset, lainat, kolmannen osapuolen rahoitus, energiatehokkuutta koskevat sopimukset, energiansäästötakuusopimukset, energia-alalla tapahtuva ulkoistaminen ja muut vastaavat sopimukset, joita julkiset ja yksityiset tahot tarjoavat markkinoille energiatehokkuutta parantavien toimenpiteiden toteuttamiseen liittyvien alkuperäisten hankekustannusten kattamiseksi osittain tai kokonaan;
- n) 'loppukäyttäjä': luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö, joka ostaa energiaa omaa loppukäyttöään varten;
- o) 'energian jakelija': luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö, joka vastaa energian jakelusta energian toimittamiseksi loppukäyttäjille ja energiaa loppukäyttäjille myyville jakeluasemille. Tämä määritelmä ei sisällä p alakohdan kattamia kaasun ja sähkön jakeluverkon haltijoita;
- p) 'jakeluverkon haltija': luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö, joka vastaa sähkön ja maakaasun jakeluverkon toiminnasta, huollosta ja tarvittaessa kehittämisestä tietyllä alueella sekä soveltuvin osin sen yhteyksistä muihin verkkoihin ja jakeluverkon kyvystä vastata pitkällä aikavälillä sähkön tai maakaasun jakelun kohtuulliseen kysyntään;
- q) 'energian vähittäismyyntiyritys': luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö, joka myy energiaa loppukäyttäjille;
- r) 'pieni jakelija, pieni jakeluverkon haltija ja pieni energian vähittäismyyntiyritys': luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö, joka jakelee tai myy energiaa loppukäyttäjille siten, että energian vuotuinen jakelu tai myynti on alle 75 GWh, tai jonka palveluksessa on vähemmän kuin 10 henkilöä tai jonka vuosiliikevaihto ja/tai jonka vuotuisen taseen loppusumma on enintään 2 000 000 euroa;
- s) 'valkoiset todistukset': riippumattoman sertifiointilaitoksen antamat todistukset, joilla vahvistetaan oikeaksi markkinatoimijoiden esittämät energiatehokkuutta parantavien toimien seurauksena saavutetut energiansäästöt.

II LUKU

ENERGIANSÄÄSTÖTAVOITTEET

4 artikla

Yleistavoite

1. Jäsenvaltioiden on asetettava tämän direktiivin yhdeksännele soveltamisvuodelle yhdeksän prosentin kansallinen ohjeellinen energiansäästö kokonaistavoite, jonka ne pyrkivät saavuttamaan energiapalvelujen ja muiden energiatehokkuutta parantavien toimenpiteiden avulla. Jäsenvaltioiden on toteutettava kustannustehokkaita, toimivia ja kohtuullisia toimenpiteitä, joiden tarkoituksena on edistää tämän tavoitteen saavuttamista.

Kansallinen ohjeellinen energiansäästö tavoite asetetaan ja lasketaan liitteessä I esitettyjen säännösten ja menetelmän mukaisesti. Energiasäästöjen vertailussa ja vertailukelpoisiin yksiköihin muunnossa sovelletaan liitteessä II vahvistettuja muuntokertoimia, jollei muiden muuntokertoimien käyttö ole perusteltua. Liitteessä III on annettu esimerkkejä soveltuvista energiatehokkuutta parantavista toimenpiteistä. Energiasäästöjen mittaamisen, arvioinnin ja todentamisen yleispuitteet on esitetty liitteessä IV. Kansallisia energiasäästöjä verrattuna kansalliseen ohjeelliseen energiansäästö tavoitteeseen mitataan 1 päivästä tammikuuta 2008 alkaen.

2. Jäsenvaltioiden on asetettava ensimmäistä 14 artiklan mukaisesti toimitettavaa energiatehokkuutta koskevaa toimitasuunnitelmaa varten energiansäästöjä koskeva kansallinen ohjeellinen välitavoite tämän direktiivin kolmannelle soveltamisvuodelle ja luotava katsaus väli- ja kokonaistavoitteiden saavuttamiseksi laatimaansa strategiaan. Tämän välitavoitteen on oltava realistinen ja johdonmukainen 1 kohdassa tarkoitettujen ohjeellisten energiasäästöjen kokonaistavoitteen kanssa.

Komissio antaa lausunnon siitä, vaikuttaako kansallinen ohjeellinen välitavoite realistiselta ja onko se sopusoinnussa kokonaistavoitteen kanssa.

3. Kunkin jäsenvaltion on laadittava energiatehokkuutta parantavia ohjelmia ja toimia.

4. Jäsenvaltioiden on nimettävä yksi tai useampi uusi tai olemassa oleva viranomainen tai toimisto, joka huolehtii 1 kohdassa mainitun tavoitteen osalta asetettujen puitteiden yleisestä valvonnasta ja vastaa niiden seurannasta. Nämä elimet todentavat sen jälkeen energiapalvelujen ja muiden energiatehokkuutta parantavien toimenpiteiden, myös olemassa olevien kansallisten energiatehokkuutta parantavien

toimenpiteiden, tuloksena koituvat energiansäästöt ja raportoitavat tuloksista.

5. Kun komissio on tarkastellut tämän direktiivin kolmea ensimmäistä soveltamisvuotta ja raportoinut niistä, se tutkii, onko aiheellista tehdä ehdotus direktiiviksi, jossa kehitetään edelleen markkinakeskeistä lähestymistapaa energiatehokkuuden parantamiseksi ottamalla käyttöön valkoisia todistuksia.

5 artikla

Energian loppukäytön tehokkuus julkisella sektorilla

1. Jäsenvaltioiden on huolehdittava siitä, että julkinen sektori näyttää esimerkkiä tähän direktiiviin liittyvissä kysymyksissä. Tätä varten niiden on tiedotettava tehokkaasti kansalaisille ja/tai soveltuvin osin yrityksille julkisen sektorin esimerkkiaseemasta ja toimista.

Jäsenvaltioiden on huolehdittava siitä, että julkinen sektori toteuttaa yhden tai useampia energiatehokkuutta parantavia toimia, keskittyen niihin kustannustehokkaisiin toimiin, jotka tuottavat lyhyimmällä aikavälillä suurimmat säästöt. Nämä toimenpiteet on toteutettava tarkoituksenmukaisella kansallisella, alueellisella ja/tai paikallisella tasolla, ja ne voivat olla lainsäädäntöaloitteita ja/tai 6 artiklan 2 kohdan b alakohdassa tarkoitettuja vapaaehtoisia sopimuksia tai muita järjestelyjä, joilla on vastaava vaikutus. Rajoittamatta julkisia hankintoja koskevan kansallisen ja yhteisön lainsäädännön soveltamista

— vähintään kaksi tointa on valittava liitteessä VI olevasta luettelosta,

— jäsenvaltioiden on helpotettava tätä kehitystä julkaisemalla energiatehokkuutta ja energiansäästöä koskevia ohjeita, joita käytetään mahdollisena arviointiperusteena julkisia hankintoja koskevissa tarjouskilpailuissa.

Jäsenvaltioiden on tarjottava mahdollisuudet parhaiden käytäntöjen vaihtoon julkisen sektorin elinten välillä esimerkiksi energiatehokkaista julkisista hankintakäytännöistä sekä kansallisella että kansainvälisellä tasolla ja helpotettava sitä; tätä varten 2 kohdassa tarkoitettujen organisaation on tehtävä komission kanssa yhteistyötä parhaiden käytäntöjen vaihtamisen osalta 7 artiklan 3 kohdan mukaisesti.

2. Jäsenvaltioiden on osoitettava yhdelle tai useammalle uudelle tai olemassa olevalle organisaatiolle hallinto- ja täytäntöönpanovastuu 1 kohdassa säädetystä energiatehokkuusvaatimusten huomioinnin ottamisesta. Nämä organisaatiot voivat olla 4 artiklan 4 kohdassa tarkoitettuja viranomaisia tai toimistoja.

III LUKU

**ENERGIAN LOPPUKÄYTÖN TEHOKKUUDEN JA
ENERGIAPALVELUJEN EDISTÄMINEN**

6 artikla

**Energian jakelijat, jakeluverkon haltijat ja energian
vähittäismyyntiyritykset**

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että energian jakelijat ja/ tai jakeluverkon haltijat ja/ tai energian vähittäismyyntiyritykset

- a) antavat pyydettyä, ei kuitenkaan useammin kuin kerran vuodessa, loppukäyttäjään koskevia aggregoituja tilastotietoja 4 artiklan 4 kohdassa tarkoitetuille viranomaisille tai toimistoille, tai muulle nimetylle elimelle edellyttäen, että jälkimmäinen puolestaan toimittaa saadut tiedot ensiksi mainitulle. Näiden tietojen on oltava riittävät, jotta energiatehokkuusohjelmia voidaan suunnitella ja panna täytäntöön asianmukaisella tavalla ja jotta energiapalveluja ja muita energiatehokkuutta parantavia toimenpiteitä voidaan edistää ja seurata. Näihin tietoihin voi kuulua historiallisia tietoja ja niihin on kuuluttava tuoreita tietoja loppukäyttäjien kulutuksesta, tarvittaessa myös kuormitusjakaumista, asiakassegmenteistä ja asiakkaiden maantieteellisestä jakautumisesta, samalla kun luonteeltaan yksityisen tai kaupallisesti arkaluonteisen tiedon osalta on soveltuvan yhteisön lainsäädännön mukaisesti säilytettävä sen loukkaamattomuus ja luottamuksellisuus;
- b) pidättyvät sellaisista toimista, jotka voivat estää energiapalvelujen ja muiden energiatehokkuutta parantavien toimenpiteiden kysyntää tai toteuttamista tai haitata niiden markkinoiden kehittymistä. Jos tällaisia haittaavia toimia esiintyy, asianomaisen jäsenvaltion on toteutettava tarvittavat toimenpiteet niiden lopettamiseksi.

2. Jäsenvaltioiden on

- a) valittava seuraavista vaatimuksista yksi tai useampi, jota energian jakelijoiden, jakeluverkon haltijoiden ja/ tai energian vähittäismyyntiyritysten on noudatettava suoraan ja/ tai epäsuoraan muiden energiapalvelujen tai energiatehokkuutta parantavien toimenpiteiden tarjoajien avulla:

- i) varmistetaan kilpailukykyisesti hinnoiteltujen energiapalvelujen tarjonta loppukäyttäjille ja niiden edistäminen; tai

- ii) varmistetaan, että loppukäyttäjien saatavilla on kilpailukykyisesti hinnoiteltuja riippumattomalla tavalla suoritettuja energiakatselmuksia ja/ tai energiatehokkuutta parantavia toimenpiteitä ja että niitä edistetään 9 artiklan 2 kohdan ja 12 artiklan mukaisesti; tai

- iii) osallistutaan 11 artiklassa tarkoitettuun rahoitukseen ja rahoitusmekanismeihin. Tämän on tapahduttava sellaisella tasolla, joka vastaa vähintään jonkin tässä kohdassa tarkoitettujen toimen tarjoamisen arvioitua kustannuksia ja josta on sovittava 4 artiklan 4 kohdassa tarkoitettujen viranomaisten tai toimistojen kanssa; ja/ tai

- b) huolehdittava siitä, että on olemassa tai otetaan käyttöön vapaaehtoisia sopimuksia ja/ tai muita markkinasuuntautuneita järjestelyjä, kuten valkoiset todistukset, jotka vaikutuksiltaan vastaavat yhtä tai useampaa a alakohdassa tarkoitettua vaatimusta. Jäsenvaltion on arvioitava, valvottava ja seurattava vapaaehtoisia sopimuksia sen varmistamiseksi, että niiden vaikutus käytännössä vastaa yhtä tai useampaa a alakohdassa tarkoitettua vaatimusta.

Tätä varten vapaaehtoisissa sopimuksissa on oltava selkeitä ja yksiselitteisiä tavoitteita, ja menettelyihin on kytkettävä seuranta- ja raportointivaatimuksia, jotka voivat johtaa toimien tarkistamiseen ja/ tai lisätoimiin, jos tavoitteita ei saavuteta tai jos on todennäköistä, että niitä ei saavuteta. Vapaaehtoiset sopimukset on avoimuuden varmistamiseksi saatettava kansalaisten saataville ja ne on julkaistava ennen kuin niitä aletaan soveltaa, siinä määrin kuin se on mahdollista asiassa sovellettavien luottamuksellisuutta koskevien määräysten perusteella, ja sidosryhmiä on kehotettava antamaan niistä lausunto.

3. Jäsenvaltioiden on huolehdittava siitä, että muiden markkinatoimijoiden kuin energian jakelijoiden, jakeluverkon haltijoiden ja energian vähittäismyyntiyritysten, kuten energiapalveluyhtiöiden (ESCO), energialaitteiden asentajien, energianeuvojien ja energiakonsulttien osalta on olemassa riittävät kannustimet, tasavertainen kilpailu ja yhdenvertaiset toimintaedellytykset, jotta ne voivat itsenäisesti tarjota ja toteuttaa 2 kohdan a alakohdan i ja ii alakohdassa tarkoitettuja energiapalveluja, energiakatselmuksia ja energiatehokkuutta parantavia toimenpiteitä.

4. Jäsenvaltiot voivat 2 ja 3 kohdan nojalla antaa jakeluverkon haltijoille tehtäviä ainoastaan, jos tämä on direktiivin 2003/54/EY 19 artiklan 3 kohdassa ja direktiivin 2003/55/EY 17 artiklan 3 kohdassa säädettyjä tilien eriyttämistä koskevien vaatimusten mukaista.

5. Tämän artiklan täytäntöönpano ei vaikuta direktiivien 2003/54/EY ja 2003/55/EY nojalla myönnettyihin poikkeuksiin tai vapautuksiin.

7 artikla

Tietojen saatavuus

1. Jäsenvaltioiden on huolehdittava siitä, että kansallisten ohjeellisten energiansäästöavoitteiden saavuttamiseksi hyväksytyt energiatehokkuusmekanismeja, rahoituspuitteita sekä lainsäädäntöpuitteita koskevat tiedot ovat selkeitä ja niitä levitetään laajalti asianomaisille markkinatoimijoille.
2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että energian loppukäytön tehokkuutta edistetään painokkaammin. Niiden on luotava asianmukaiset edellytykset ja kannustimet, jotta markkinoiden toimijat voivat tehostaa loppukäyttäjien tiedotamista ja neuvontaa energian loppukäytön tehokkuudesta.
3. Komissio huolehtii siitä, että jäsenvaltiot vaihtavat keskenään tietoja parhaista energiansäästökäytännöistä ja levittävät niitä laajasti.

8 artikla

Pätevyys-, akkreditointi- ja/tai sertifiointijärjestelmien saatavuus

Jäsenvaltioiden on teknisen pätevyyden, objektiivisuuden ja luotettavuuden korkean tason saavuttamiseksi tarpeelliseksi katsoessaan varmistettava, että 6 artiklan 2 kohdan a alakohdan i ja ii alakohdassa tarkoitettuja energiapalveluja, energiakatselmuksia ja energiatehokkuutta parantavia toimenpiteitä tarjoavien saatavilla on asianmukaiset pätevyys-, akkreditointi- ja/tai sertifiointijärjestelmät.

9 artikla

Energiansäästöön tarkoitetut rahoitusvälineet

1. Jäsenvaltioiden on selkeästi verotusta koskevaa kansallista lainsäädäntöä ja asetuksia lukuun ottamatta kumottava sellainen kansallinen lainsäädäntö ja asetukset, joilla tarpeettomasti tai suhteettomasti estetään tai rajoitetaan energiansäästöön tarkoitettujen rahoitusvälineiden käyttöä energiapalvelujen tai muiden energiatehokkuutta parantavien toimenpiteiden markkinoilla, tai muutettava tällaista lainsäädäntöä ja asetuksia.
2. Jäsenvaltioiden on saatettava näitä rahoitusvälineitä koskevat mallisopimukset energiapalvelujen ja muiden energiatehokkuutta parantavien toimenpiteiden nykyisten ja potentiaalisten hankkijoiden saataville julkisella ja yksityisellä sektorilla. Mallisopimukset voi julkaista 4 artiklan 4 kohdassa tarkoitettu viranomaisen tai toimiston.

10 artikla

Verkossa siirrettävää energiaa koskevat energiatehokkaat tariffit ja muu sääntely

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että poistetaan sellaiset siirto- ja jakelutariffeihin sisältyvät kannustimet, jotka tarpeettomasti lisäävät siirrettävän tai jaeltavan energian määrää. Direktiivin 2003/54/EY 3 artiklan 2 kohdan ja direktiivin 2003/55/EY 3 artiklan 2 kohdan mukaisesti jäsenvaltiot voivat asettaa sähkö- ja kaasualoilla toimiville yrityksille julkisen palvelun velvoitteita, jotka koskevat energiatehokkuutta.
2. Jäsenvaltiot voivat sallia sellaiset järjestelmien ja tariffirakenteiden osat, joilla on sosiaalinen tavoite, edellyttäen, että siirto- ja jakelujärjestelmään kohdistuvat häiriövaikutukset pidetään mahdollisimman vähäisinä ja että kyseiset osat eivät ole sosiaaliseen tavoitteeseen nähden suhteettomia.

11 artikla

Rahastot ja rahoitusmekanismit

1. Jäsenvaltiot voivat perustaa yhden tai useamman rahaston, josta tuetaan energiatehokkuusohjelmien ja muiden energiatehokkuutta parantavien toimenpiteiden tarjoamista ja joilla edistetään energiatehokkuutta parantavien toimenpiteiden markkinoiden kehittämistä, sanotun kuitenkaan rajoittamatta perustamissopimuksen 87 ja 88 artiklan soveltamista. Näihin toimenpiteisiin on kuuluttava energiakatselmusten, energiansäästöön tarkoitettujen rahoitusvälineiden sekä tarvittaessa paremman mittaamisen ja riittävästi tietoja sisältävän laskutuksen edistäminen. Rahastojen on kohdistuttava myös loppukäyttösektoreihin, joilla liiketoimista aiheutuvat transaktiokustannukset ovat korkeita tai jotka ovat riskialttiimpia.
2. Jos rahasto perustetaan, siitä voidaan myöntää avustuksia, lainoja, vakuuksia ja/tai muunlaista rahoitusta tulosten takaamiseksi.
3. Rahastojen on oltava kaikkien energiatehokkuutta parantavien toimenpiteiden tarjoajien, kuten energiapalveluyhtiöiden (ESCO), riippumattomien energianeuvojien, energian jakelijoiden, jakeluverkon haltijoiden, energian vähittäismyymityritysten ja laiteasentajien, käytettävissä. Jäsenvaltiot voivat päättää antaa kaikille loppukäyttäjille mahdollisuuden käyttää rahastoja. Tarjouskilpailuissa ja vastaavissa menettelyissä, joilla varmistetaan täysi avoimuus, on noudatettava täysimääräisesti soveltuvia säädöksiä julkisista hankinnoista. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että nämä rahastot täydentävät kaupallisesti rahoitettuja energiatehokkuutta parantavia toimenpiteitä eivätkä kilpaile niiden kanssa.

12 artikla

Energiakatselmukset

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että kaikkien loppukäyttäjien, myös kotitalouksien ja pienten kaupallisten sekä pienen ja keskisuuren teollisuuden asiakkaiden, saatavilla on tehokkaita ja korkealaatuisia riippumattomalla tavalla toimivia energiakatselmusjärjestelmiä, joiden avulla pystytään määrittämään mahdolliset energiatehokkuutta parantavat toimet.

2. Ne markkinasegmentit, joilla on korkeammat transaktiokustannukset ja yksinkertaiset laitteistot, voidaan tavoittaa muilla toimenpiteillä, kuten kyselylomakkeilla ja tietokoneohjelmilla, jotka asetetaan saataville Internetiin ja/tai lähetetään asiakkaille postitse. Jäsenvaltioiden on 11 artiklan 1 kohta huomioon ottaen huolehdittava energiakatselmusten saatavuudesta myös sellaisilla markkinasegmenteillä, joilla niitä ei ole kaupallisesti saatavilla.

3. Rakennusten energiategokkuudesta 16 päivänä joulukuuta 2002 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2002/91/EY⁽¹⁾ 7 artiklan mukaisesti suoritettujen sertifiointien on katsottava vastaavan energiakatselmusta, joka täyttää tämän artiklan 1 ja 2 kohdassa esitetyt vaatimukset, ja vastaavan tämän direktiivin liitteessä VI olevassa e alakohdassa tarkoitettua energiakatselmusta. Lisäksi myös sellaisten energiakatselmusten, jotka kuuluvat järjestelmiin, jotka perustuvat sidosryhmien järjestöjen ja asianomaisen jäsenvaltion nimittämän elimen välisiin vapaaehtoiisiin sopimuksiin, joita jäsenvaltio tämän direktiivin 6 artiklan 2 kohdan b alakohdan mukaisesti valvoo ja seuraa, on katsottava täyttävän tämän artiklan 1 ja 2 kohdassa esitetyt vaatimukset.

13 artikla

Energiankulutuksen mittaaminen ja riittävästi tietoja sisältävä laskutus

1. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että sähkön, maakaasun, kaukolämmityksen ja/tai kaukojäähdytyksen ja kotitalouksien lämpimän käyttöveden loppukäyttäjille tarjotaan, sikäli kuin se on teknisesti mahdollista, taloudellisesti järkevää ja oikeassa suhteessa mahdollisiin energiansästöihin, kilpailukykyisin hinnoin käyttäjäkohtaiset mittarit, jotka kuvaavat tarkasti loppukäyttäjän todellista energiankulutusta ja antavat tiedot sen todellisesta ajoittumisesta.

Kun olemassa oleva mittari korvataan, on aina tarjottava kilpailukykyisin hinnoin käyttäjäkohtaista mittaria, paitsi jos se on teknisesti mahdotonta tai se ei ole kustannustehokasta, kun otetaan huomioon pitkän aikavälin arvioidut mahdolliset säästöt. Käyttäjäkohtaista mittaria on tarjottava

kilpailukykyisin hinnoin aina kun on kyse uuteen rakennukseen tai sellaiseen rakennukseen, johon kohdistetaan direktiivissä 2002/91/EY tarkoitettuja merkittäviä kunnostustöitä, sijoitettavasta uudesta liittymästä.

2. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että energian jakelijoiden, jakeluverkon haltijoiden ja energian vähittäismyyntiyritysten suorittama laskutus perustuu, kun se on tarkoituksenmukaista, todelliseen energiankulutukseen, ja laskutus tapahtuu selkeällä ja ymmärrettävällä tavalla. Laskun mukana on asetettava saataville asiaankuuluvat tiedot, joiden avulla loppukäyttäjä saa kattavan selvityksen senhetkisistä energiakustannuksista. Todelliseen kulutukseen perustuva laskutus on suoritettava niin usein, että käyttäjät pystyvät säätelemään omaa energiankulutustaan.

3. Jäsenvaltioiden on varmistettava, että energian jakelijat ja energian vähittäismyyntiyritykset asettavat, kun se on tarkoituksenmukaista, laskuissaan, sopimuksissaan, liiketoimissaan ja/tai jakeluasemilla saatavissa kuiteissa tai niiden mukana loppukäyttäjien saataville selkeällä ja ymmärrettävällä tavalla seuraavat tiedot:

- a) energian voimassa olevat tosiasialliset hinnat ja todellinen kulutus;
- b) loppukäyttäjän nykyisen energiankulutuksen ja saman kauden edellisen vuoden kulutuksen vertailu mieluiten graafisessa muodossa;
- c) milloin mahdollista ja hyödyllistä, vertailut saman käyttäjäluokan keskimääräiseksi arvioidun tai vertailukohtan muodostavan energiankäyttäjän kanssa;
- d) kuluttajajärjestöjen, energiatoimistojen tai vastaavien elinten yhteystiedot, sisältäen myös Internet-sivustojen osoitteet, joilta voidaan saada tietoa saatavilla olevista energiatehokkuutta parantavista toimenpiteistä, vertailukelpoisista loppukäyttäjäprofileista ja/tai energiaa käyttävien laitteiden objektiivisista teknisistä tiedoista.

IV LUKU

LOPPUSÄÄNNÖKSET

14 artikla

Kertomukset

1. Ne jäsenvaltiot, jotka tämän direktiivin voimaantuloajan kohtana jo käyttävät johonkin tarkoitukseen liitteessä IV kuvatun kaltaisia energiansästömittauksen laskentamenetelmiä, voivat toimittaa asianmukaisen tarkastelutason tietoja komissiolle. Tiedot on toimitettava mahdollisimman pian, mieluiten viimeistään 17 päivänä marraskuuta 2006. Näiden tietojen avulla komissio voi ottaa olemassa olevat käytännöt huomioon asianmukaisella tavalla.

(¹) EYVL L 1, 4.1.2003, s. 65.

2. Jäsenvaltioiden on toimitettava komissiolle seuraavat energiatehokkuutta koskevat toimintasuunnitelmat:

- ensimmäinen energiatehokkuutta koskeva toimintasuunnitelma viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2007,
- toinen energiatehokkuutta koskeva toimintasuunnitelma viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2011,
- kolmas energiatehokkuutta koskeva toimintasuunnitelma viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2014.

Kaikissa toimintasuunnitelmissa on kuvattava energiatehokkuutta parantavat toimet, joilla suunnitelman mukaan pyritään saavuttamaan 4 artiklan 1 ja 2 kohdassa määritellyt tavoitteet sekä täyttämään 5 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua julkisen sektorin esimerkkiasemaa ja 7 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua loppukäyttäjien tiedottamista ja neuvontaa koskevat säännökset.

Toisen ja kolmannen toimintasuunnitelman on täytettävä seuraavat vaatimukset:

- niihin on sisällytettävä perusteellinen analyysi ja arvio edellisestä suunnitelmasta,
- niihin on sisällytettävä 4 artiklan 1 ja 2 kohdassa määriteltyjen energiansäästötavoitteiden täyttämistä koskevat lopulliset tulokset,
- niihin on sisällytettävä sellaisia lisätoimia koskevat suunnitelmat — ja tiedot niiden oletetuista vaikutuksista —, joilla puututaan mahdollisiin olemassa oleviin ja odotettuihin puutteisiin tavoitteiden täyttämässä,
- niissä on 15 artiklan 4 kohdan mukaisesti käytettävä ja asteittain lisättävä yhdenmukaistettujen tehokkuusindikaattorien ja vertailuarvojen käyttöä aiemmin toteutettujen toimien arvioinnissa ja suunniteltujen uusien toimien vaikutusten arvioinnissa,
- niiden on perustuttava saatavissa oleviin tietoihin, joita täydennetään arvioilla.

3. Komissio julkaisee viimeistään 17 päivänä toukokuuta 2008 kustannustehokkuutta koskevan vaikutusarvion, jossa tarkastellaan EU:n standardien, säännösten, politiikkojen ja toimien yhteyksiä energian loppukäytön tehokkuuteen.

4. Energiatehokkuutta koskevat toimintasuunnitelmat on arvioitava 16 artiklan 2 kohdassa tarkoitettuna menettelyn mukaisesti

- ensimmäinen energiatehokkuutta koskeva toimintasuunnitelma on arvioitava ennen 1 päivää tammikuuta 2008,
- toinen energiatehokkuutta koskeva toimintasuunnitelma on arvioitava ennen 1 päivää tammikuuta 2012,

— kolmas energiatehokkuutta koskeva toimintasuunnitelma on arvioitava ennen 1 päivää tammikuuta 2015.

5. Komissio arvioi energiatehokkuutta koskevien toimintasuunnitelmien perusteella, kuinka hyvin jäsenvaltiot ovat edistyneet kansallisen ohjeellisen energiansäästötavoitteensa saavuttamisessa. Komissio julkaisee kertomuksen, jossa se tekee päätelmänsä

- ensimmäisistä energiatehokkuutta koskevista toimintasuunnitelmista ennen 1 päivää tammikuuta 2008,
- toisista energiatehokkuutta koskevista toimintasuunnitelmista ennen 1 päivää tammikuuta 2012,
- kolmansista energiatehokkuutta koskevista toimintasuunnitelmista ennen 1 päivää tammikuuta 2015.

Näihin kertomuksiin sisällytetään tietoja asiaan liittyvästä yhteisön tason toiminnasta, myös voimassa olevasta ja tulevasta lainsäädännöstä. Kertomuksissa otetaan huomioon 15 artiklan 4 kohdassa tarkoitettu vertailujärjestelmä, niissä yksilöidään parhaimmat käytännöt sekä tapaukset, joissa jäsenvaltiot ja/tai komissio eivät ole edistyneet riittävästi, ja niihin voidaan sisällyttää suosituksia.

Toisen kertomuksen jälkeen annetaan tarvittaessa Euroopan parlamentille ja neuvostolle ehdotukset lisätoimenpiteistä, muun muassa tavoitteiden soveltamisajan mahdollisesta jatkamisesta. Jos kertomuksessa tullaan siihen tulokseen, että kansallisten ohjeellisten tavoitteiden saavuttamisessa ei ole edistytty riittävästi, ehdotuksissa puututaan tavoitteiden tasoon ja luonteeseen.

15 artikla

Puitteiden tarkistaminen ja mukauttaminen

1. Liitteissä II, III, IV ja V tarkoitettuja arvoja ja laskentamenetelyjä mukautetaan tekniikan kehitykseen 16 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua menettelyä noudattaen.

2. Komissio kehittää 16 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua menettelyä noudattaen ennen 1 päivää tammikuuta 2008 edelleen liitteessä IV olevia 2–6 kohtaa ja täydentää niitä, samalla kun se noudattaa liitteessä IV asetettuja yleispuitteita.

3. Komissio päättää ennen 1 päivää tammikuuta 2012 16 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua menettelyä noudattaen nostaa liitteessä IV olevassa 1 kohdassa tarkoitettua yhdenmukaistetussa laskentamallissa käytettävien yhdenmukaistettujen alhaalta ylös -laskelmien prosenttimäärää, sanotun kuitenkaan vaikuttamatta niihin jäsenvaltioiden järjestelmiin, joissa on jo korkeampi prosenttimäärä. Uutta yhdenmukaistettua laskentamallia, jossa on huomattavasti suurempi prosenttimäärä alhaalta ylös -laskelmia, on ensi kerran käytettävä 1 päivästä tammikuuta 2012.

Kokonaissäätön mittauksessa koko direktiivin soveltamisalalta on, mikäli se on toteutettavissa ja mahdollista, käytettävä mainittua yhdenmukaistettua laskentamallia, sanotun kuitenkaan vaikuttamatta niihin jäsenvaltioiden järjestelmiin, joissa on korkeampi prosenttimäärä alhaalta ylös -laskelmia.

4. Komissio kehittää 30 päivään kesäkuuta 2008 mennessä 16 artiklan 2 kohdassa määritellyn menettelyn mukaisesti joukon yhdenmukaistettuja energiatehokkuusindikaattoreita ja näihin perustuvia vertailuarvoja ottaen huomioon saatavilla olevat tiedot tai tiedot, jotka voidaan kerätä kustannustehokkaasti jokaisesta jäsenvaltiosta. Komissio käyttää viitteellisenä ohjeena näiden yhdenmukaistettujen energiatehokkuusindikaattoreiden ja vertailuarvojen kehittämiseksi liitteessä V olevaa ohjeellista luetteloa. Jäsenvaltioiden on asteittain yhdistettävä nämä indikaattorit ja vertailuarvot tilastotietoihin, jotka ne ovat sisällyttäneet energiatehokkuutta koskeviin toimintasuunnitelmiinsa 14 artiklan mukaisesti, ja käytettävä niitä yhtenä saatavilla olevista välineistä päättääkseen energiatehokkuutta koskevien toimintasuunnitelmien tulevista painopistealueista.

Komissio esittää Euroopan parlamentille ja neuvostolle viimeistään 17 päivänä toukokuuta 2011 kertomuksen edistyksistä, jota indikaattorien ja vertailuarvojen määrittämisessä on saavutettu.

16 artikla

Komitea

1. Komissiota avustaa komitea.
 2. Jos tähän kohtaan viitataan, sovelletaan päätöksen 1999/468/EY 5 ja 7 artiklassa säädettyä menettelyä ottaen huomioon mainitun päätöksen 8 artiklan säännökset.
- Päätöksen 1999/468/EY 5 artiklan 6 kohdassa tarkoitettu määräaika vahvistetaan kolmeksi kuukaudeksi.
3. Komitea vahvistaa työjärjestyksensä.

17 artikla

Kumoaminen

Kumotaan direktiivi 93/76/ETY.

18 artikla

Saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä

1. Jäsenvaltioiden on saatettava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset voimaan viimeistään 17 päivänä toukokuuta 2008, lukuun ottamatta 14 artiklan 1, 2 ja 4 kohdan säännöksiä, jotka on saatettava osaksi kansallista lainsäädäntöä viimeistään 17 päivänä toukokuuta 2006. Niiden on ilmoitettava tästä komissiolle viipymättä.

Näissä jäsenvaltioiden antamissa säädöksissä on viitattava tähän direktiiviin tai niihin on liitettävä tällainen viittaus, kun ne virallisesti julkaistaan. Jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, miten viittaukset tehdään.

2. Jäsenvaltioiden on toimitettava tässä direktiivissä tarkoitetuista kysymyksistä antamansa keskeiset kansalliset säännökset kirjallisina komissiolle.

19 artikla

Voimaantulo

Tämä direktiivi tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

20 artikla

Osoitus

Tämä direktiivi on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty Strasbourgissa 5 päivänä huhtikuuta 2006.

Euroopan parlamentin puolesta

Puhemies

J. BORRELL FONTELLES

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

H. WINKLER

LIITE I

Kansallisen ohjeellisen energiansäästötavoitteen laskentatapa

Direktiivin 4 artiklassa tarkoitettu kansallinen ohjeellinen energiansäästötavoite lasketaan seuraavalla menetelmällä:

1. Jäsenvaltioiden on käytettävä keskimääräisen vuosikulutuksen laskemiseen kaikkien tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvien energiankäyttäjien, joista on saatavissa virallisia tietoja, energian kotimaisen vuotuisen loppukulutuksen määrää tämän direktiivin täytäntöönpanoa edeltävän viimeisimmän viisivuotisjakson aikana. Tällä energian loppukulutuksella tarkoitetaan loppukäyttäjille kyseisen viisivuotisjakson aikana toimitetun tai myydyin energian määrää, jota ei ole korjattu lämmitystarvelukujen, rakenteellisten muutosten tai tuotannon muutosten huomioon ottamiseksi.

Kansallinen ohjeellinen energiansäästötavoite lasketaan tämän keskimääräisen vuosikulutuksen perusteella kerran, ja tähän perustuva säästettävän absoluuttisen energian määrä on tavoitteena koko tämän direktiivin soveltamisajan.

Kansallinen ohjeellinen energiansäästötavoite

- a) on yhdeksän prosenttia edellä tarkoitettusta keskimääräisestä vuosikulutuksesta;
- b) lasketaan tämän direktiivin yhdeksännen soveltamisvuoden jälkeen;
- c) on yhtä kuin kumulatiivinen vuotuinen energiansäästö, joka kertyy koko tämän direktiivin yhdeksän vuoden pituisena soveltamisaikana;
- d) on saavutettava energiapalveluilla ja muilla energiatehokkuutta parantavilla toimenpiteillä.

Käyttämällä tätä energiasäästöjen laskentatapaa saadaan tämän direktiivin mukainen energiasäästön kokonaisuus ilmaistua kiinteänä määränä, ja se on siten riippumaton tulevasta BKT:n kasvusta ja mahdollisesta tulevasta energiankulutuksen kasvusta.

2. Kansallinen ohjeellinen energiansäästötavoite ilmaistaan absoluuttisina lukuina gigawattitunteina tai vastaavina yksiköinä, jotka lasketaan liitteen II mukaisesti.
3. Jonakin tietynä vuonna tämän direktiivin voimaantulon jälkeen toteutunut energiansäästö, joka on tulosta aiempina vuonna, kuitenkin aikaisintaan vuonna 1995, käynnistetyistä energiatehokkuutta parantavista toimenpiteistä, joilla on pysyvä vaikutus, voidaan ottaa huomioon vuotuista energiansäästön määrää laskettaessa. Ennen vuotta 1995 mutta aikaisintaan vuonna 1991 aloitetut toimenpiteet voidaan tietyissä tapauksissa ottaa huomioon, jos se on olosuhteiden vuoksi perusteltua. Teknologiaan liittyvät toimet olisi joko pitänyt saattaa ajan tasalle teknologian kehityksen huomioon ottamiseksi tai niitä olisi arvioitava suhteessa mainittujen toimien vertailuarvoihin. Komissio antaa ohjeet siitä, miten kaikkien tällaisten energiatehokkuutta parantavien toimien vaikutus on mitattava tai arvioitava perustuen mahdollisuuksien mukaan voimassa olevaan yhteisön lainsäädäntöön kuten hyötylämmön tarpeeseen perustuvan sähkön ja lämmön yhteistuotannon edistämisestä sisämarkkinoilla 11 päivänä helmikuuta 2004 annettuun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviin 2004/8/EY⁽¹⁾ ja direktiiviin 2002/91/EY.

Joka tapauksessa tämä energiansäästö on kuitenkin voitava todentaa ja mitata tai arvioida liitteessä IV olevien yleispuitteiden mukaisesti.

⁽¹⁾ EUVL L 52, 21.2.2004, s. 50.

LIIITE II

Tiettyjen energian loppukäytön polttoaineiden energiasisältö — muuntotaulukko ⁽¹⁾

Energiatuote	kJ (nettolämpöarvo)	kgoe (nettolämpöarvo)	kWh (nettolämpöarvo)
1 kg koksia	28 500	0,676	7,917
1 kg kivihiiltä	17 200 – 30 700	0,411 – 0,733	4,778 – 8,528
1 kg ruskohiilibrikettejä	20 000	0,478	5,556
1 kg mustaa ligniittiä	10 500 – 21 000	0,251 – 0,502	2,917 – 5,833
1 kg ruskohiiltä	5 600 – 10 500	0,134 – 0,251	1,556 – 2,917
1 kg öljyliusketta	8 000 – 9 000	0,191 – 0,215	2,222 – 2,500
1 kg turvetta	7 800 – 13 800	0,186 – 0,330	2,167 – 3,833
1 kg turvebrikettejä	16 000 – 16 800	0,382 – 0,401	4,444 – 4,667
1 kg raskasta polttoöljyä	40 000	0,955	11,111
1 kg kevyttä polttoöljyä	42 300	1,010	11,750
1 kg moottoripolttoainetta (bensiniä)	44 000	1,051	12,222
1 kg parafiinia	40 000	0,955	11,111
1 kg nestekaasua	46 000	1,099	12,778
1 kg maakaasua ⁽¹⁾	47 200	1,126	13,10
1 kg nesteytettyä maakaasua	45 190	1,079	12,553
1 kg puuta (kosteuspitoisuus 25 %) ⁽²⁾	13 800	0,330	3,833
1 kg pellettejä/puubrikettejä	16 800	0,401	4,667
1 kg jätettä	7 400 – 10 700	0,177 – 0,256	2,056 – 2,972
1 MJ lämpöenergiaa	1 000	0,024	0,278
1 kWh sähköenergiaa	3 600	0,086	1 ⁽³⁾

Lähde: Eurostat.

⁽¹⁾ 93 prosenttia metaania.

⁽²⁾ Jäsenvaltiot voivat soveltaa muita arvoja sen mukaan, minkä tyyppistä puuta asianomaisessa jäsenvaltiossa eniten käytetään.

⁽³⁾ Kilowattitunteina mitatun sähkönsäätön osalta jäsenvaltiot voivat soveltaa oletuskerrointa 2,5, joka vastaa EU:n sähköntuotannon arvioitua keskimääräistä 40 prosentin hyötysuhdetta tavoitejakson aikana. Jäsenvaltiot voivat soveltaa erilaista muuntokerrointa, jos ne pystyvät perustelevaan sen.

⁽¹⁾ Jäsenvaltiot voivat soveltaa erilaisia muuntokertoimia, jos ne ovat perusteltavissa.

LIITE III

Ohjeellinen esimerkkiluettelo vaatimukset täyttävistä energiatehokkuutta parantavista toimenpiteistä

Tässä liitteessä annetaan esimerkkejä siitä, millä alueilla energiatehokkuusohjelmia ja muita energiatehokkuutta parantavia toimenpiteitä voidaan kehittää ja toteuttaa 4 artiklan puitteissa.

Jotta energiatehokkuusohjelmat voidaan ottaa huomioon, niistä on koiduttava liitteen IV suuntaviivojen mukaisesti selvästi mitattavissa ja todennettavissa tai arvioitavissa olevia energiansäästöjä, eikä niiden vaikutuksia ole saanut joutua huomioon muissa toiminna. Seuraavat luettelot eivät ole tyhjentyviä, vaan ne on tarkoitettu ohjeeksi.

Esimerkkejä vaatimukset täyttävistä energiatehokkuutta parantavista toimenpiteistä:

Kotitaloudet ja palveluala

- a) lämmitys ja jäähdytys (esim. lämpöpumput, uudet tehokkaat lämmityskattilat, kaukolämpö/kaukojäähdytysjärjestelmien asentaminen/parantaminen);
- b) eristys ja ilmanvaihto (esim. seinien ja katon eristys, ikkunoiden kaksin- tai kolminkertainen lasitus, passiivinen lämmitys ja jäähdytys jne.);
- c) lämmin vesi (esim. uusien laitteiden asentaminen, suora ja tehokas käyttö sisätilojen lämmityksessä, pesukoneissa);
- d) valaistus (esim. uudet energiatehokkaat lamput ja niiden liitäntälaitteet, digitaaliset ohjausjärjestelmät, liiketunnistimien käyttö liikerakennusten valaistusjärjestelmissä);
- e) ruoanlaitto ja kodin kylmälaitteet (esim. uudet energiatehokkaat laitteet, lämmön talteenottojärjestelmät);
- f) muut koneet ja laitteet (esim. sähkön ja lämmön yhteistuotantolaitteet, uudet energiatehokkaat laitteet, ajastimet energiankäytön optimoimiseksi, lepovirtakulutuksen vähentäminen, kondensaattorien asentaminen loistehon vähentämiseksi, matalahävikkiset muuntajat);
- g) uusiutuvien energialähteiden tuottaminen kotitalouksissa, johon liittyy ostetun energiamäärän väheneminen (esim. aurinkolämpösovellukset, kuten kotitalouksissa tuotettu lämmin käyttövesi, sisätilojen lämmitys ja jäähdytys);

Teollisuus

- h) tuotteiden valmistusprosessit (esim. paineilman, lauhteen sekä kytkimien ja venttiilien tehokkaampi käyttö, automaattisten ja integroitujen järjestelmien käyttö, energiatehokkaat valmistustilatoiminnot);
- i) moottorit ja sähkökäytöt (esim. elektronisten ohjauslaitteiden, nopeussäätöisten laitteiden, integroidun sovellusohjelmoinnin, taajuusmuuttajien ja korkeanhyötysuhteen sähkömoottorien käytön lisääminen);
- j) puhaltimet, nopeussäätöiset laitteet ja ilmanvaihto (esim. uudet laitteet/järjestelmät, painovoimaisen ilmanvaihdon käyttö);
- k) kysynnänohjaus (esim. kuormituksen ajoittaminen, huipputehon rajoittaminen);
- l) tehokas yhteistuotanto (esim. sähkön ja lämmön yhteistuotantolaitteet);

Liikenne

- m) liikennemuoto (esim. energiatehokkaiden ajoneuvojen käytön, ajoneuvojen energiatehokkaan käytön, mukaan lukien rengaspaineen tarkistusjärjestelmät, energiatehokkuutta parantavien laitteiden ja lisälaitteiden ajoneuvoihin asentamisen, energiatehokkuutta parantavia polttoaineen lisäaineiden sekä polttoaineen kulutusta alentavien öljyjen ja renkaiden käytön edistäminen);

- n) siirtyminen muihin liikennemuotoihin (esim. autottomaan kotiin/työpaikkaan kuljetukseen liittyvät järjestelyt, auton yhteiskäyttö, siirtyminen enemmän energiaa kuluttavista liikennemuodoista vähemmän energiaa kuluttaviin matkustajakilometriä tai tonnikipometriä kohti mitattuna);
- o) autottomat päivät;

Useita eri aloja koskevat toimenpiteet

- p) standardit ja normit, joiden ensisijaisena tarkoituksena on tuotteiden ja palvelujen, rakennukset mukaan lukien, energiatehokkuuden parantaminen;
- q) energiamerkintäjärjestelmät;
- r) mittaus, älykkäät mittausjärjestelmät, kuten käyttäjäkohtaiset kaukoluettavat mittarit, ja riittävästi tietoa sisältävä laskutus;
- s) koulutus, joka johtaa energiatehokkaan teknologian ja/tai tekniikkojen käyttöön;

Horisontaaliset toimenpiteet

- t) määräykset, verot jne., joiden vaikutuksena on energian loppukäytön vähentyminen;
 - u) kohdennetut tiedotuskampanjat, joilla edistetään energiatehokkuuden parantamista ja energiatehokkuutta parantavia toimenpiteitä.
-

LIITE IV

Energiansäästön mittaamisen ja todentamisen yleispuitteet**1. Energiansäästön mittaaminen, laskelmat ja niiden normalisointi**1.1 *Energiansäästön mittaaminen*

Yleistä

Arvioitaessa saavutettua energiansäästöä 4 artiklan mukaisesti energiatehokkuuden yleisen parantumisen määrittämiseksi ja yksittäisten toimenpiteiden vaikutuksen toteamiseksi sovelletaan yhdenmukaistettua laskentamallia, jossa käytetään ylhäältä alas- ja alhaalta ylös -laskentamenetelmiä energiatehokkuuden vuosittaisen parantumisen arvioimiseksi 14 artiklassa tarkoitettuja energiatehokkuutta koskevia toimintasuunnitelmia varten.

Kehittäessään yhdenmukaistettua laskentamallia 15 artiklan 2 kohdan mukaisesti komitea pyrkii mahdollisimman suuressa määrin käyttämään tietoja, joita Eurostat ja/tai kansalliset tilastokeskukset jo muutoinkin toimittavat.

Ylhäältä alas -laskentamenetelmä

Ylhäältä alas -laskentamenetelmä tarkoittaa sitä, että energiansäästöjen määrä lasketaan käyttäen lähtökohtana kansallisia tai pidemmälle aggregoituja alakohtaisia energiansäästön tasoja. Tämän jälkeen tehdään vuosittaisten tietojen tarkistuksia ulkoisten tekijöiden, kuten lämmitystarvelukujen, rakenteellisten muutosten, tuotevalikoiden jne., osalta, jotta voidaan johtaa arvio, joka ilmaisee selvästi kokonaisenergiatehokkuuden parantumisen siten kuin 1.2 kohdassa esitetään. Tällä menetelmällä ei voida tehdä tarkkoja arvioita yksityiskohtaisella tasolla, eikä sillä voida selvittää toimenpiteiden ja niillä saavutettujen energiansäästöjen välisiä syy- ja seuraussuhteita. Se on kuitenkin yleensä yksinkertaisempi ja kustannuksiltaan edullisempi, ja siitä käytetään usein nimitystä ”energiatehokkuuden indikaattorit”, koska se antaa suuntaa-antavaa tietoa kehityksestä.

Kehittäessään tässä yhdenmukaistetussa laskentamenetelmässä käytettävää ylhäältä alas -laskentamallia komitea käyttää työnsä pohjana mahdollisimman laajasti olemassa olevia menetelmiä, kuten ODEX-mallia ⁽¹⁾.

Alhaalta ylös -laskentamenetelmä

Alhaalta ylös -laskentamenetelmä tarkoittaa sitä, että tietyllä energiatehokkuutta parantavalla toimenpiteellä saavutettu energiansäästö arvioidaan kilowattitunteina (kWh), jouleina (J) tai öljykvivalenttikiloina (kgoe) ja lasketaan yhteen muilla yksittäisillä energiatehokkuutta parantavilla toimenpiteillä saavutettujen energiansäästötulosten kanssa. Edellä 4 artiklan 4 kohdassa tarkoitettujen viranomaiset tai toimistot varmistavat, että energiatehokkuutta parantavia toimenpiteitä (mukaan lukien mekanismit) yhdistelemällä saavutettua energiansäästöä ei lasketa mukaan kahdesti. Alhaalta ylös -laskentamenetelmää varten voidaan käyttää 2.1 ja 2.2 kohdassa tarkoitettuja tietoja ja menetelmiä.

Komissio kehittää yhdenmukaistetun alhaalta ylös -mallin 1 päivään tammikuuta 2008 mennessä. Mallilla on katettava 20–30 prosenttia energian kotimaisen vuotuisen loppukulutuksen kokonaismäärästä tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvilla aloilla edellyttäen, että jäljempänä a, b ja c alakohdassa tarkoitettujen tekijöiden on otettu asianmukaisesti huomioon.

Komissio jatkaa tämän yhdenmukaistetun alhaalta ylös -mallin kehittämistä 1 päivään tammikuuta 2012 saakka. Mallilla on katettava huomattavasti suurempi osuus energian kotimaisen vuotuisen loppukulutuksen kokonaismäärästä tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvilla aloilla edellyttäen, että jäljempänä a, b ja c alakohdassa tarkoitettuja tekijöitä on otettu asianmukaisesti huomioon.

⁽¹⁾ ODYSSEE-MURE-projekti, SAVE-ohjelma, komissio 2005.

Kehittäessään yhdenmukaistettua alhaalta ylös -mallia komissio ottaa huomioon seuraavat seikat ja se perustelee päätöksensä sen mukaisesti:

- a) yhdenmukaistetusta laskentamallista ensimmäisten soveltamisvuosien aikana saadut kokemukset;
- b) oletettu mahdollinen tarkkuuden parantuminen, joka saadaan aikaan käyttämällä suurempaa alhaalta ylös -laskelmien osuutta;
- c) arvio mahdollisista lisäkustannuksista ja/tai hallinnollisesta rasituksesta.

Kehittäessään tätä yhdenmukaistettua alhaalta ylös -mallia 15 artiklan 2 kohdan mukaisesti komitea pyrkii käyttämään vakiomenettelyjä, jotka aiheuttavat mahdollisimman vähän hallinnollista taakkaa ja kustannuksia, erityisesti käyttämällä 2.1 ja 2.2 kohdassa tarkoitettuja mittausten menetelmiä ja keskittymällä aloihin, joilla yhdenmukaistettua alhaalta ylös -mallia voidaan soveltaa mahdollisimman kustannustehokkaasti.

Jäsenvaltiot voivat halutessaan käyttää muita alhaalta ylös -mittauksia yhdenmukaistetussa alhaalta ylös -mallissa määrätyn osan lisäksi sen jälkeen, kun komissio on antanut suostumuksensa 16 artiklan 2 kohdassa tarkoitettun menettelyn mukaisesti ja asianomaisten jäsenvaltioiden esittämien menetelmäkuvausten perusteella.

Jos tiettyjen alojen osalta ei ole käytettävissä alhaalta ylös -laskelmia, on komissiolle toimitettavissa kertomuksissa käytettävä ylhäältä alas -indikaattoreita tai ylhäältä alas- ja alhaalta ylös -laskelmien yhdistelmiä edellyttäen, että komissio on antanut siihen suostumuksensa 16 artiklan 2 kohdassa tarkoitettun menettelyn mukaisesti. Arvioidessaan tätä koskevia pyyntöjä 14 artiklan 2 kohdassa tarkoitettun välikertomuksen yhteydessä, komission on erityisesti osoitettava asianmukaista joustavuutta. Jotkin ylhäältä alas -laskelmat ovat välttämättömiä sellaisten toimenpiteiden vaikutuksen arvioimiseksi, jotka on toteutettu vuoden 1995 jälkeen (joissakin tapauksissa jo vuonna 1991) ja joilla on yhä vaikutuksia.

1.2 *Energiansäästön mittausten normalisointi*

Energiansäästö määritetään mittaamalla ja/tai arvioimalla energiankäyttö ennen toimenpiteen toteuttamista ja sen jälkeen, missä yhteydessä on tehtävä tarvittavat tarkistukset ja normalisointi energiankäyttöön yleensä vaikuttavien ulkoisten olosuhteiden huomioon ottamiseksi. Energiankäyttöön yleensä vaikuttavat olosuhteet voivat vaihdella myös ajankohdasta riippuen. Ne voivat olla seurausta yhdestä tai useammasta tekijästä, kuten

- a) sääolosuhteet kuten lämmitystarveluku;
- b) tilojen käyttöasteet;
- c) muiden kuin asuinrakennusten käyttäjät;
- d) laiteintensiivisyys (tuotantokapasiteetti); tuotevalikoima;
- e) tuotantokapasiteetti, tuotannon taso, määrä tai arvonlisä, mukaan lukien BKT:n muutokset;
- f) laitteiston ja kulkuneuvojen käyttäjät;
- g) suhteet muihin yksiköihin.

2. **Tiedot ja menetelmät, joita voidaan käyttää (mitattavuus)**

Energiansäästön mittaamiseen ja/tai arviointiin tarvittavien tietojen kokoamista varten on useita menetelmiä. Energiapalvelun tai energiatehokkuutta parantavan toimenpiteen arviointia on kuitenkin usein mahdotonta perustaa yksinomaan mittauksiin. Tästä syystä tässä tehdään ero energiansäästön mitta- ja arviointimenetelmien välillä, joista jälkimmäinen on yleisemmin käytössä.

2.1 Mittauksiin perustuvat tiedot ja menetelmät

Jakeluyhtiöiden ja energian vähittäismyyjien laatimat laskut

Energialaitosten mittarilukemiin perustuvat laskut voivat toimia mittauksen perustana, jos niitä on käytettävissä edustavan ajanjakson ajalta ennen energiatehokkuutta parantavan toimenpiteen käyttöön ottoa. Näitä voidaan sitten verrata toimen aloittamisen jälkeisen ajanjakson mittarilaskuihin, joita on myös oltava edustavalta ajalta. Tuloksia olisi mahdollisuuksien mukaan verrattava vertailuryhmään (joka ei ole mukana toteutettavassa toimessa), tai ne olisi vaihtoehtoisesti normalisoitava 1.2 kohdan mukaisesti.

Energian myyntiä koskevat tiedot

Erilaisten energiatyyppien (esim. sähkö, kaasu, lämmitysöljy jne.) kulutusta voidaan mitata vertaamalla vähittäismyyjältä tai jakelijalta ennen energiatehokkuutta parantavien toimenpiteiden käyttöön ottoa saatuja myyntitietoja toimenpiteen toteuttamisen jälkeisen ajan myyntitietoihin. Tuloksia voidaan verrata vertailuryhmään tai ne voidaan normalisoida.

Koneiden ja laitteiden myyntiä koskevat tiedot

Koneiden ja laitteiden kulutus voidaan laskea valmistajalta suoraan saatujen tietojen avulla. Koneiden ja laitteiden myyntiä koskevia tietoja on yleensä saatavilla vähittäismyyjiltä. Voidaan myös tehdä erityisiä selvityksiä ja mittauksia. Saatuja tietoja voidaan verrata myyntitietoihin energiansäästön suuruuden määrittämiseksi. Käytettäessä tätä menetelmää olisi tehtävä mukautukset koneiden tai laitteiden käyttöä koskevien muutosten huomioon ottamiseksi.

Loppukäyttöä koskevat kuormitustiedot

Rakennuksen tai laitoksen energiankäyttöä voidaan seurata kattavasti energiantarpeen mittaamiseksi ennen energiatehokkuutta parantavan toimenpiteen käyttöön ottoa ja sen jälkeen. Tärkeitä asiaan vaikuttavia tekijöitä (esim. tuotantoprosessi, erityislaitteet, lämmitysjärjestelmä) voidaan mitata tarkemmin.

2.2 Arviointeihin perustuvat tiedot ja menetelmät

Yksinkertaiset tekniset ilman tarkastuksia tehtävät arviot

Yksinkertaiset tekniset arviot ilman paikan päällä tehtävää tarkastusta ovat yleisin menetelmä oletettujen energiansäästöjen arvioimiseksi. Tiedot voidaan arvioida soveltamalla teknisiä toimintaperiaatteita mutta käyttämättä paikan päällä kerättyjä tietoja, jolloin oletukset tehdään esimerkiksi laitteiden teknisten tietojen, suoritusarvojen ja asennettujen laitteiden toimintaprofiilien sekä tilastojen jne. perusteella.

Tarkastuksiin perustuvat tarkemmat tekniset arviot

Energiankäyttöä koskevat tiedot voidaan laskea niiden tietojen perusteella, jotka ulkopuolinen asiantuntija on kerännyt yhdessä tai useammassa kohteessa tekemänsä katselmuksen tai muuntotyypisen käynnin yhteydessä. Tämän perusteella voidaan kehittää hienostuneempia algoritmeja/simulointimalleja, joita sitten sovelletaan suurempaan joukkoon kohteita (esim. rakennukset, laitokset, ajoneuvot jne.). Tämän tyyppistä arviointia voidaan usein käyttää yksinkertaisten teknisten arvioiden täydentämiseksi ja tarkistamiseksi.

3. Epävarmuustekijöiden huomioon ottaminen

Kaikkiin 2 kohdassa lueteltuihin menetelmiin saattaa liittyä jonkin verran epävarmuutta. Epävarmuus voi johtua seuraavista tekijöistä ⁽¹⁾:

- a) instrumentointivirheet: nämä johtuvat tavallisesti tuotteen valmistajan toimittamissa teknisissä eritelmissä olevista virheistä;

⁽¹⁾ Malli, jolla voidaan määrittää määrällisesti ilmaistavissa oleva, näihin kolmeen virheeseen perustuva epävarmuus, on asiakirjan International Performance Measurement & Verification Protocol (IPMVP) lisäyksessä B.

- b) mallinnusvirheet: näissä on tavallisesti kyse siinä mallissa olevista virheistä, jota käytetään asianomaisia tietoja koskevien muuttujien arviointiin;
- c) otantavirhe: tässä on tavallisesti kyse virheistä, jotka johtuvat siitä, että tarkastellaan otosta eikä koko tutkimuksen kohteena olevaa joukkoa.

Epävarmuus voi johtua myös suunnitelmallisista ja suunnittelemattomista oletuksista; nämä liittyvät tavallisesti arvioihin, vaatimuksiin ja/tai teknisten tietojen käyttöön. Virheiden esiintyminen riippuu siitä, mikä 2.1 ja 2.2 kohdassa selostetuista tiedonkeruumenetelmistä valitaan. Epävarmuustekijöiden tarkempi erittely on suositeltavaa.

Jäsenvaltiot voivat ilmaista epävarmuuden määrällisesti raportoidessaan tässä direktiivissä asetettujen tavoitteiden saavuttamisesta. Epävarmuus ilmaistaan tällöin tilastollisesti järkevällä tavalla niin, että ilmoitetaan sekä tarkkuus- että luotettavuustaso. Esimerkiksi: "virhe on ± 20 prosenttia 90 prosentin luotettavuustasolla".

Jos käytetään määrällisesti ilmaistavan epävarmuuden menetelmää, jäsenvaltioiden on otettava myös huomioon, että hyväksyttävissä oleva energiansäästölaskelmien epävarmuustaso riippuu säästön määrästä ja epävarmuuden vähentämisestä aiheutuvista kustannuksista.

4. **Energiatehokkuutta parantavien toimenpiteiden yhdenmukaistetut vaikutusajat alhaalta ylös -laskelmissa**

Jotkin energiatehokkuutta parantavat toimenpiteet pysyvät voimassa vuosikymmeniä, toiset kestävät lyhyemmän ajan. Seuraavassa luettelossa annetaan esimerkkejä energiatehokkuustoimien keskimääräisestä vaikutusajasta.

Yksityisasuntojen yläpohjaeristykset	30 vuotta
Yksityisasuntojen rakoseinäeristys	40 vuotta
Lasituksen vaihtaminen E luokasta C luokkaan (m ²)	20 vuotta
Lämmityskattiloiden vaihtaminen B luokasta A luokkaan	15 vuotta
Lämmityksen säätölaitteet — uusiminen kattilanvaihdon yhteydessä	15 vuotta
Pienloistelamput — vähittäismyynti	16 vuotta

Lähde: Energy Efficiency Commitment 2005–2008, UK.

Sen varmistamiseksi, että jäsenvaltiot soveltavat samaa vaikutusaikaa samantyyppisiin toimiin, nämä vaikutusajat yhdenmukaistetaan Euroopan tasolla. Tämän vuoksi komissio korvaa 16 artiklassa perustetun komitean avustamana edellä olevan luettelon hyväksytyllä erilaisten energiatehokkuutta parantavien toimenpiteiden keskimääräisten vaikutusaikojen alustavalla luettelolla viimeistään 17 päivänä marraskuuta 2006.

5. **Energiansäästöjen kerrannaisvaikutusten käsittely ja kaksinkertaisen laskennan välttäminen ylhäältä alas- ja alhaalta ylös -laskentamenetelmien yhdistelmissä.**

Energiatehokkuutta parantavien toimenpiteiden, esimerkiksi rakennuksen kuumavesisäiliön tai putkiston eristyksen tai muun vaikutuksiltaan vastaavan toimenpiteen, täytäntöönpanolla voi olla myöhempiä kerrannaisvaikutuksia markkinoilla. Tällä tarkoitetaan sitä, että markkinat panevat jatkossa toimenpiteen täytäntöön automaattisesti ilman 4 artiklan 4 kohdassa tarkoitettujen energiaviranomaisten tai -toimistojen tai yksityissektorin energiapalvelujen tarjoajien osallistumista. Toimenpide, jolla on mahdollisia kerrannaisvaikutuksia, olisi useimmissa tapauksissa kustannustehokkaampi kuin toimenpiteet, jotka on säännöllisesti toistettava. Jäsenvaltioiden on arvioitava tällaisten toimenpiteiden energiansäästöpotentiaali, niiden kerrannaisvaikutukset mukaan luettuina, ja todennettava toimenpiteiden kokonaisvaikutukset jälkiarvioinnin avulla käyttäen, mikäli tarkoituksenmukaista, indikaattoreita.

Horisontaalisten toimenpiteiden osalta voidaan käyttää energiatehokkuusindikaattoreita, jos voidaan määritellä, mihin suuntaan ne olisivat kehittyneet ilman horisontaalisia toimenpiteitä. Kaksinkertainen laskenta kohdennettujen energiatehokkuusohjelmien, energiapalvelujen ja muiden välineiden avulla saatujen säästöjen

kanssa on kuitenkin voitava mahdollisuuksien mukaan estää. Tämä koskee erityisesti energia- tai hiilidioksidiveroja ja tiedotuskampanjoita.

On tehtävä korjauksia sen välttämiseksi, että energiansäästöt lasketaan mukaan kahdesti. Sellaisten matriisien, jotka mahdollistavat toimien vaikutusten yhteen laskemisen, käyttöä kannustetaan.

Tavoitejakson jälkeen saavutettavaa mahdollista energiansäästöä ei oteta huomioon, kun jäsenvaltiot raportoivat 4 artiklassa asetetun kokonaistavoitteen saavuttamisesta. Toimenpiteitä, joilla edistetään pitkäaikaisia markkina-vaikutuksia, olisi joka tapauksessa rohkaistava, ja toimenpiteitä, jotka ovat jo tuottaneet energiansäästöä koskevia kerrannaisvaikutuksia, olisi otettava huomioon raportoitaessa 4 artiklassa asetettujen tavoitteiden saavuttamisesta edellyttäen, että ne voidaan arvioida ja todentaa tässä liitteessä annettujen ohjeiden mukaisesti.

6. **Energiansäästön todentaminen**

Tietyn energiapalvelun tai muun energiatehokkuutta parantavan toimenpiteen avulla saavutettu energiansäästö on annettava ulkopuolisen tahon todennettavaksi, jos tätä pidetään kustannustehokkaana ja tarpeellisena. Todentamisen voivat suorittaa riippumattomat konsultit, energiapalveluyritykset tai muut markkinatoimijat. 4 artiklan 4 kohdassa tarkoitettujen jäsenvaltioiden toimivaltaiset viranomaiset ja toimistot voivat antaa asiasta lisäohjeita.

Lähteet: A European Ex-post Evaluation Guidebook for DSM and EE Service Programmes; Kansainvälinen energiajärjestö (IEA), INDEEP-tietokanta; IPMVP, nide 1 (maaliskuun 2002 painos).

LIITE V

Ohjeellinen luettelo sellaisten energiaa käyttävien järjestelmien muuntomarkkinoista ja niiden osamarkkinoista, joita varten voidaan laatia vertailuarvoja:

1. Kodinkoneiden/viestintätekniikan ja valaistuksen markkinat

1.1 Keittiökoneet

1.2 Viihde- ja viestintätekniikka

1.3 Valaistus

2. Kodin lämmitystekniikan markkinat

2.1 Lämmitys

2.2 Lämpimän veden tuotanto

2.3 Ilmastointi

2.4 Ilmanvaihto

2.5 Lämmöneritys

2.6 Ikkunat

3. Teollisuusuunien markkinat

4. Teollisuuden käyttömoottorien markkinat

5. Julkisen sektorin toimijoiden markkinat

5.1 Koulut/julkishallinto

5.2 Sairaalat

5.3 Uimahallit

5.4 Katuvaistus

6. Liikennepalvelumarkkinat

LIITE VI

Luettelo hyväksyttävistä julkisia hankintoja koskevista energiatehokkaista toimenpiteistä

Jäsenvaltioiden on huolehdittava siitä, että julkinen sektori soveltaa 5 artiklassa tarkoitetun julkisen sektorin esimerkiaseman perusteella vähintään kahta seuraavassa luettelossa olevista vaatimuksista, sanotun kuitenkaan rajoittamatta julkisia hankintoja koskevan jäsenvaltioiden ja yhteisön lainsäädännön soveltamista:

- a) vaatimukset käyttää energiansäästön rahoitusvälineitä, mukaan luettuna energiatehokkuutta koskevat sopimukset, joissa taataan mitattavissa ja ennakoitavissa olevien energiansäästöjen toteutuminen (myös silloin kun julkishallinto on ulkoistanut kyseiset velvollisuudet);
 - b) vaatimukset ottaa huomioon laite- ja ajoneuvohankinnoissa eri laite- ja ajoneuvoluokkien energiatehokkuutta koskevien tuotespesifikaatioiden luettelot, jotka 4 artiklan 4 kohdassa tarkoitetut julkisen sektorin viranomaiset tai toimistot laativat käyttäen mahdollisuuksien mukaan hyväksi elinkaarikustannusten minimointia koskevia analyysejä tai vastaavia menetelmiä kustannustehokkuuden varmistamiseksi;
 - c) vaatimukset hankkia laitteita, joiden energiankäyttö on tehokasta kaikissa toimintatiloissa, myös valmiustilassa, käyttäen mahdollisuuksien mukaan hyväksi elinkaarikustannusten minimointia koskevia analyysejä tai vastaavia menetelmiä kustannustehokkuuden varmistamiseksi;
 - d) vaatimukset korvata tai parantaa nykyisiä laitteita ja kulkuneuvoja käyttäen b ja c alakohdassa lueteltuja laitteita;
 - e) vaatimukset tehdä energiakatselmuksia sekä toteuttaa niissä ehdotetut kustannustehokkaat toimenpidesuosittelut;
 - f) vaatimukset hankkia tai vuokrata energiatehokkaita rakennuksia tai niiden osia taikka vaatimukset korvata tai parantaa ostettuja tai vuokrattuja rakennuksia tai niiden osia tarkoituksin tehdä niistä energiatehokkaampia.
-